

Марсіани

Павло Вишебаба

Джерело: [Інстаграм Павла Вишебаби](#).

Підтримайте автора та ЗСУ, купуйте друковане видання книги ["Тільки не пиши мені про війну" на сайті автора](#)

Ми з бригадою просувались моєю рідною Донеччиною у бік передової, на підкріплення нашим бійцям, які вже тримали оборону. Хлопці з різних куточків України вперше бачили терикони і знімали їх на телефон.

— Кохана, дивись, ми висадилися на Марсі, будемо колонізувати. Це ідеальна планета, бо тут немає росіян, — коментував один з них свою зйомку для дружини під гігикання інших. Помаранчево-руді насипи дійсно нагадували марсіанські пейзажі.

Сонце вже було на рівні териконів, а це означало, що нам потрібно терміново шукати нічліг. Навколо — поля і дороги з голими деревами по боках. Жодного натяку на ліс чи посадку, де можна непомітно для ворожих дронів розбити намети.

Офіцери прийняли рішення перечекаати ніч у найближчому населеному пункті, а на світанку рушити далі.

Заїжджаємо у село: у частини будинків вибиті вибуховою хвилею вікна, у інших — проломлені дахи, біля третіх — літні люди саджають город, ладнають теплиці. Дізнаємось у них, що абсолютна більшість мешканців вже евакуювалась.

Заходити до людей у тимчасово покинуті хати — навіть думки не виникає, шукаємо щось інше. Частина наших розселяється у крихітній амбулаторії, нам же залишається єдиний варіант — дитячий садочок.

На дверях знаходимо записку українською, наче написану саме для нас: "Всі працівники садочку евакуювались, але ми віримо, що повернемось. Якщо вам потрібно переночувати, будь ласка, не ламайте двері, ключі заховані там-то. Вода вмикається там-то(потім перекрийте)".

Відчиняємо ключем двері та заходимо усередину. Там молочний запах, маленькі стільчики, м'які іграшки, манежі та крихітні ліжка з білими простирадлами. Наче діти були тут ще зранку.

Ми з нашим камуфляжним одягом і брудними берцями, з нашою зброєю і неголеними обличчями виглядаємо тут як прибульці з іншої планети. Тепер вже ми відчуваємось марсіанами, які прибули на затишну Землю.

Заходжу в актову залу, де стоїть фортепіано, на стінах штучні квіти, рожеві стрічки та дитячі малюнки. Харків'янин Ромчик сидить серед всього цього на стільчику і взявся руками за голову:

— Хлопці, вас не накриває? Мене накриває! Цього всього не має бути. Тут мають бавитись діти, а не ми — ходити з автоматами. Ми зараз тут все зіпсуємо.

У всіх подібні до Роми відчуття і ми як не хотіли по вечеряти і лягти спати, приймаємось до справи. Насамперед всі знімають взуття. Знаходимо пилосос і ганчірки

для підлоги та прибираємо те, що ми вже встигли натоптати. Скручуємо килими, складаємо в бік іграшки та білизну, щоб раптом нічого не вимазати.

У пам'яті назавжди відбивається така картина. Я зробив свою частину роботи і граю хлопцям на фортепіано випадковий саундтрек до цього сюрреалістичного дійства. Під музику кипить робота — хтось складає пилосос, хтось замітає, хтось несе тазик з ганчіркою, інший підбирає на підвіконня штори, ще один скручує килими. Фінальний акорд — і ми розкладаємо спальники під намальованим вогнищем тата Карло.

Ці стіни, що звикли до тихого дитячого посапування, невдовзі починають аж здригатись від чоловічого храпу всіх можливих тональностей.

Пам'ятаю, що перш ніж провалився у сон, подумалось, що за цим намальованим вогнищем на стіні можуть бути двері в один з варіантів мультивсесвіту, в якому на цій підлозі не сплять військові з автоматами під головою, а вчать черговий танок діти, готуючись до "Свята весни".

Ми не встигли залишити записку-відповідь й пошкодували. Але якби змогли, написали б таке: "Дорогі діти, до вас прилітали марсіани. Вибачте, що з необачності зламали одне підвіконня, серед наших марсіанських інструментів не було таких, щоб полагодити. Все інше прибрали, як для своїх дітей. Якщо ви читаете це, значить на Землі закінчилась війна і ми повернулись на Марс. Мріємо залетіти до вас в гості на концерт в актовій залі, так що готуйтеся добре!".